

Предмет: Техника и технологија

Разред: Пети

Циљ предмета у датом разреду: Технике и технологије у петом разреду је да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изгради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

Наставни предмет техника и технологија намењен је развоју основних техничких компетенција ученика ради његовог оспособљавања за живот и рад у свету који се технички и технолошки брзо мења. Један од најважнијих задатака је да код ученика развија свест о томе да примена стечених знања и вештина у реалном окружењу подразумева стално стручно усавршавање и целоживотно учење, као и да је развијање предузимљивости један од важних предуслова личног и професионалног развоја.

Потребан прибор и опрема за ученике: Свеска А4 формат без линија и квадратића (без исцртаног оквира), графитна оловка/минарица, гумица, прибор за техничко цртање (два троугла и лењир-30 милиметара) – пластични, шестар.

Препоручена литература за ученике који желе више да знају: Сајт Petlja.org, додатни материјал који наставник препоручи (видео записи, сајтови) у зависности од наставне теме.

ОБЛАСТ / ТЕМА	ИСХОДИ	САДРЖАЈИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ СТАНДАРДА И ИСХОДА
Животно и радно окружење	– описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање. – разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју. – наводи занимања у области технике и технологије. – процењује сопствена интересовања у области технике технологије.	Појам, улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења. Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије. Правила понашања и рада у кабинету. Организација радног места у кабинету и примена мера заштите на раду. Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у	Наставне методе: вербална (монолог, дијалог), документациона (текстуална), демонстративно-илустративна Наставни облици: Фронтални, индивидуални, рад у пару Наставна средства: Уџбеник, ученичке свеске, панои, рачунар, лаптоп Упознавање подручја човековог рада и производње, занимања и послова у области технике и технологије треба реализовати уз	– Иницијални тест – Усмено излагање – Писмена провера знања – Активност на часу – Праћење практичног рада – Самосталан практични рад – Графички рад – Домаћи задаци – Показивање иницијативе, учешће у наставним и

	– организује радно окружење у кабинету. – правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном и радном окружењу.	животном и радном окружењу.	активну улогу ученика и примену одговарајућих медија. Омогућити ученицима да идентификују одређена занимања којима се људи баве и послове који се обављају у оквиру тих занимања као и техничка средства која се при томе користе. Тако ће упознати основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко - технолошком подручју и развити критички однос који укључује разматрање ширег контекста технике и њеног утицаја на човека и планету Земљу с еколошког, економског, културолошког и социолошког аспекта. Упознати ученике са техником, техничким достигнућима и значајем технике и технологије. Указати на значај наставе технике и технологије у циљу стицања техничке културе, тј. техничке писмености и неопходност усвајања одређених знања о техничким уређајима који нас окружују, добробитима која доносе, начину рада, могућим опасностима, развијањем вештина које омогућују креативност и иновативност у дизајнирању и изради техничких средстава као и сигурно и правилно њихово коришћење. Тако ученици стичу и одређена сазнања о разним професијама што ће им касније помоћи при професионалном усмеравању и одређивању. С обзиром да се кабинет за технику	ваннаставним активностима (такмичења, израда панoa, презентације, предавања...) – Рад у тиму

			и технологију и рад у њему разликује од других кабинета у школи, ученици треба да упознају специфичност рада, распоред и организацију радних места као и правила понашања и рада у кабинету. Посебну пажњу треба посветити безбедности на раду приликом коришћења алата и прибора. Указати на ситуације које могу због непоштовања правила понашања или неправилне употребе алата и прибора бити потенцијалне опасности, као и на примену мера заштите на раду. Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу, ученици углавном упознају скоро свакодневно у својим домовима. Уз активну улогу ученика и примену мултимедија указивати на правилну употребу и евентуалне последице у случају непридржавања упутстава за коришћење и неисправности техничких апарата у домаћинству (усисивач, миксер, разне грејалице и др.).	
Саобраћај	– класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени, – наводи професије у подручју рада саобраћаја, – направи везу између савременог саобраћаја и коришћења информационих технологија,	Улога, значај и историјски развој саобраћаја. Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. Професије у подручју рада саобраћај. Употреба информационих технологија у савременом саобраћају.	Наставне методе: вербална (монолог, дијалог), документациона (текстуална), демонстративно-илустративна, практични рад Наставни облици: Фронтални, индивидуални, рад у пару и у групи Наставна средства: Уџбеник,	– Иницијални тест – Усмено излагање – Писмена провера знања – Активност на часу – Праћење практичног рада – Самосталан практични рад – Графички рад – Домаћи задаци

	– разликује безбедно од небезбедног понашања пешака, возача бицикла и дечијих возила, – правилно се понаша као пешак, возач бицикла и дечијих возила у саобраћају, – користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима, – аргументује неопходност коришћења сигурносних појасева на предњем и задњем седишту аутомобила и увек их користи као путник, – повеже место седења у аутомобилу са узрастом ученика, – одговорно се понаша као путник у возилу, – показује поштовање према другим учесницима у саобраћају, – анализира симулирану саобраћајну незгоду на рачунару и идентификује ризично понашање пешака и возача бицикла, – користи заштитну опрему за управљање бициклом и дечијим возилима.	Саобраћајна сигнализација, изглед и правила поступања. Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила (ролери, скејт, тротинет) у саобраћају, рачунарска симулација и саобраћајни полигон. Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају. Заштитна опрема потребна за безбедно управљање бициклом и дечијим возилима.	ученичке свеске, панои, рачунар, лаптоп, прибор за цртање, реквизити саобраћајног полигона Ова област је изузетно важна јер се ученици петог разреда осамостаљују и шире радијус свог кретања, а статистика говори да у нашој земљи још увек велики број деце страда у саобраћају. По природи њиховог узраста још увек нису довољно пажљиви у саобраћају где могу бити пешаци, путници, возачи бицикла и дечијих возила. Зато је тежиште исхода на безбедном понашању и преузимању личне одговорности ученика за понашање у саобраћају. Употреба заштитне опреме при вожњи бицикла и других дечијих возила, као и коришћење сигурносних појасева у возилу је најважнији исход који треба постићи. Ученици треба да се на интересантан и очигледан начин упознају са правилима и прописима кретања пешака и бициклиста у саобраћају, начинима регулисања саобраћаја и безбедном кретању од школе до куће, да упознају хоризонталну, вертикалну и светлосну сигнализацију. За реализацију ових наставних садржаја треба користити одговарајуће	– Показивање иницијативе, учешће у наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноя, презентације, предавања...) – Рад у тиму

			мултимедије, а за практично увежбавање могу се користити полигони у оквиру школе или саобраћајне макете које могу израдити и ученици на редовним часовима или у раду слободних активности, као и коришћењем рачунарске симулације. Ученици имају прилику да упознају разне професије у области регулисања друмског саобраћаја и могућности и процене сопствених потенцијала и интересовања у вези са тим професијама.	
Техничка и дигитална писменост	– самостално црта скицом и техничким цртежом једноставнији предмет, – преноси податке између ИКТ уређаја, – користи текст процесор за креирање докумената, – примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару, – користи програм за обраду текста за креирање документа са графичким елементима, – представи идеје и планове за акције које предузима користећи савремену информационо-комуникациону технологију и софтвер,	Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар). Формати цртежа (А3,А4). Размера. Типови и дебљине линија (пуна дебела линија; пуна танка линија; пуна танка линија извучена слободном руком; испрекидана линија; црта, тачка-црта танка линија). Геометријско цртање (цртање паралелних правих, цртање нормале на дату праву, цртање углова помоћу лењира и троугаоника). Елементи котирања (помоћна котна линија,	Наставне методе: вербална (монолог, дијалог), текстуално-графичка, демонстративно-илустративна, метода истраживачког рада Наставни облици: Фронтални, индивидуални, рад у пару и у групи Наставна средства: Уџбеник, ученичке свеске, панои, рачунар, лаптоп, прибор за цртање, ИКТ уређаји У оквиру препорученог броја часова планирано је да се ученици упознају са техничким цртежом и обрадом дигиталне слике на рачунару. Техничко цртање представља универзални	– Иницијални тест – Усмено излагање – Писмена провера знања – Активност на часу – Праћење практичног рада – Самосталан практични рад – Графички рад – Домаћи задаци – Показивање иницијативе, учешће у наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноя, презентације, предавања...) – Рад у тиму

	– користи интернет сервисе за претрагу и приступање онлајн ресурсима	котна линија, показна линија, котни завршетак, котни број, вредност). Цртање техничког цртежа са елементима (типови линија, размера и котирање). Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, смартфон, дигитални фотоапарат). Апликација за дигиталну обраду слике. Операције подешавања осветљености и контраста слике. Промена величине/резолюције слике, издвајање дела слике. Креирање документа у програму за обраду текста. Форматирање текста, уметање слике и графике. Интернет претрага и приступ online ресурсима.	језик и основу техничке писмености у графичким комуникацијама у свим подручјима технике и свакодневном животу. Технички цртеж је средство размене информација у техници, од његовог настанка до производње тј. од идеје до реализације. Ученици развијају вештине читања и израде једноставнијих техничких цртежа и израду техничке документације. Операције подешавања осветљености и контраста слике. Промена величине/резолюције слике, издвајање дела слике. Креирање документа у програму за обраду текста. Форматирање текста, уметање слике и графике. Интернет претрага и приступ online ресурсима. вештине читања и израде једноставнијих техничких цртежа и израду техничке документације. Ученике треба научити како се скицом може изразити идеја и како се применом правила (стандарда) израђује технички цртеж. Ученици треба да упознају формате папира и основни прибор за техничко цртање. Инсистирати на правилном коришћењу прибора за техничко цртање увежбавањем	

			приликом геометријског цртања (паралелне линије, нормалне линије, кружнице). Потребно је да сваки ученик самостално нацрта једноставан технички цртеж у одређеној размери користећи одговарајуће врсте линија као и елементе котирања. Планирани исходи у области употребе и примене информационо - комуникационих технологија у техници у петом разреду се првенствено односе на правилно и безбедно коришћење дигиталних уређаја (рачунар, лаптоп, таблет, мобилни телефон, тв, дигитални фотоапарат, веб камера) а потом и на овладавање вештинама обраде дигиталне слике на рачунару у циљу стицања одговарајућих компетенција које се односе на документовање и дизајн. Ово је једна од основних вештина које су неопходне у стицању општих предузетничких компетенција. Препоручује се наставницима да са ученицима у пару вежбају пренос података између рачунара и екстерних уређаја (мобилни телефон, фотоапарат) а да сваки ученик самостално реализује процедуре током рада на рачунару. Такође је препорука да сваки ученик (користећи знања и	

			вештине које је стекао на часовима информатике и рачунарства) реализује једноставну вежбу уметања фотографије у одговарајући програм за обраду текста и уређивање документа. Где год је то могуће, треба користити Интернет претрагу и приступ онлине ресурсима	
Ресурси и производња	– повезује својства природних материјала са применом, – објасни технологије прераде и обраде дрвета и коже, производњу папира, текстила и коже, – сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета, – правилно и безбедно користи алате и прибор за ручну механичку обраду (маказе, моделарска тестера, брусни папир, стега), – направи план управљања отпадом, – самостално израђује једноставан модел, – самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и интернет сервисе.	Природни ресурси на Земљи: енергија и материјали. Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). Врсте, својства и примена природних материјала. Технологија прераде и обраде дрвета. Технологија прераде и обраде коже. Текстилна технологија. Технологија производње папира. Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила, коже и дрвета-сечење/резање, спајање(лепљење) и заштита(лакирање). Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала- маказе,	Наставне методе: вербална (монолог, дијалог), текстуално-графичка, демонстративно-илустративна, метода истраживачког рада, практични рад Наставни облици: Фронтални, индивидуални, рад у пару и у групи Наставна средства: Уџбеник, ученичке свеске, панои, рачунар, лаптоп, прибор за цртање, алат, материјали Ученике треба упознати са појмом природних ресурса на Земљи и са значајем њиховог очувања. Тежиште ове теме је на енергији и материјалима. Назначити основне изворе енергије као важан ресурс за живот људи, технолошке процесе и производњу без улажења у детаље. Упознати ученике са	– Иницијални тест – Усмено излагање – Писмена провера знања – Активност на часу – Праћење практичног рада – Самосталан практични рад – Графички рад – Домаћи задаци – Показивање иницијативе, учешће у наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноя, презентације, предавања...) – Рад у тиму

		моделарска тестера, брусни папир, стега.	начином коришћења и претварања у неке корисне облике њима већ познатих извора енергије воде, ветра и Сунца. Други важан ресурс су материјали. Упознати ученике са појмом и поделом материјала (природни, вештачки). Врсте и својства материјала (физичка, хемијска и механичка): дрво, папир, текстил, кожа објаснити на елементарном нивоу. Начин обраде материјала (принципи деловања алата за механичку обраду материјала, испитивање материјала). Припрема за обраду. Приказати правилно коришћење алата за ручну обраду материјала, извођење операција и заштита на раду: обележавање, сечење, завршна обрада (бушење, равнање, брушење). Избор материјала, операција и алата и редоследа њихове примене. Рециклажа материјала и заштита животне средине. Поступно увођење ученика у рад са алатом при извођењу разних операција мења суштински карактер наставе технике и технологије - обрада материјала тако постаје средство креативног изражавања, а не циљ у настави технике и технологије. Програм се реализује у форми предавања	

			(теоретска настава) и вежби. Приликом вежбања са алатима и при обради материјала потребно је да ученици своје идеје исказују самостално. Препорука је да ученици, на крају ове области, направе план израде и самостално израде најмање три једноставна модела.	
Конструкторско моделовање	– самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ уређаје и Интернет сервисе, – одабира материјале и алате за израду предмета/модела, – мери, обележава и оцртава предмет/модел, – ручно израђује једноставан предмет/модел користећи папир и/или дрво, текстил, кожу и одговарајуће технике, поступке и алате, – користи текст процесор за креирање докумената реализованог решења, – самостално представља пројектну идеју, поступак израде и решење/производ, – показује иницијативу и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха,	Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата. Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа. Тимски рад и подела задужења у тиму.	Наставне методе: вербална (монолог, дијалог), текстуално-графичка, демонстративно-илустративна, метода истраживачког рада, практични рад Наставни облици: фронтални, индивидуални, рад у пару и у групи Наставна средства: Уџбеник, ученичке свеске, панои и(или флајери, рачунар, лаптоп, прибор за цртање, алат, материјали У овом делу програма ученици реализују заједничке пројекте показује иницијативу и јасну оријентацију ка остваривању циљева и постизању успеха - планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова - активно учествује у раду пара или мале групе у складу са улогом и показује	– Иницијални тест – Усмено излагање – Писмена провера знања – Активност на часу – Праћење практичног рада – Самосталан практични рад – Графички рад – Домаћи задаци – Показивање иницијативе, учешће у наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноя, презентације, предавања...) – Рад у тиму

	– планира активности које доводе до остваривања циљева укључујући оквирну процену трошкова, – активно учествује у раду пара или мале групе у складу са својом улогом и показује поштовање према сарадницима, – пружи помоћ у раду другим ученицима, – процењује остварен резултат и развија предлог унапређења.		поштовање према сарадницима - пружи помоћ у раду другим ученицима - процењује остварен резултат и развија предлог унапређења примењујући претходно стечена знања и вештине из области обликовања и обраде материјала, употребе ИКТ-а у техници и техничког цртања. Циљ наставне теме је постављање циљева и приоритета, планирање, доношење одлука, тимски рад, комуникацијске вештине, као и развијање упорности, позитивног односа према раду, способностима решавања проблема, самопроцењивања и критичког мишљења. Препорука је да се пројекти реализују у паровима или малим групама. Наставник упознаје ученике са правилима рада у групи, поделом посла и одговорностима, са динамиком и роковима за реализацију пројектних активности. Ученици се сами опредељују за одређену активност у оквиру групе. Пружа им се могућност да реализују своју идеју која је у складу са њиховим интересовањима и способностима при чему се постиже потпуна диференцијација и	

			индивидуализација наставе. Ученици самостално истражују информације за пројектни задатак користећи информационо-комуникационе технологије, налазе решење, формирају идеју, израђују техничку документацију, планирају и реализују сопствени производ. Идентификација и избор материјала и алата за реализацију пројекта врше се уз подршку наставника. У том процесу, ученици усвајају и примењују знања, развијају вештине, ставове, одговорност и самосталност. Препорука је да се користе материјали и технологије које су ученици упознали у претходној области. Ученици самостално врше мерење и обележавање. Обрада материјала може се вршити индивидуално али је препорука да ученици раде у пару, чиме развијају способност сарадње и социјалних вештина. По завршетку, ученици самостално представљају производ/модел, усмено образлажући ток реализације, процењујући оствареност резултата и предлог унапређења. Тежиште оваквог рада није на квалитету коначног продукта већ на процесу који има своје кораке	

			и на сарадничким односима у раду у групи. Наставник је ту пажљиви посматрач, помагач када је то потребно, давалац повратне информације и неко ко охрабрује. Ученицима јасно треба указати да се и на неуспелим продуктима може много научити ако се схвати где су грешке направљене. Дискутовати са ученицима и оцени понуђених решења. Нагласити важност доброг планирања буџета потребног за његову реализацију као и негативних последица лоших прорачуна. На тај начин ученике полако оспособљавати да размишљају предузетнички и развијати им основне компетенције везане за финансијску писменост	

Начини организације наставе и учења (непосредан рад, рад на даљину, ваншколски рад)

Програм наставе и учења технике и технологије захтева разноврстан методички приступ с обзиром на различитост функција и карактера појединих делова програмских садржаја, као и психофизичке могућности ученика. За успешно остваривање програма, односно циља учења, потребно је организовати наставу у складу са следећим захтевима:

- уводити ученике у свет технике и савремене технологије на занимљив и атрактиван начин, чиме се подстиче њихово интересовање за техничко ств аралаштво; – омогућити ученицима да исказују властите креативне способности, да траже и налазе сопствена техничка решења и да се доказују у раду;
- систематизовано излагати ученике проблемским ситуацијама

- расподела комплексних задатака на низ једноставнијих захтева, идентификовање елемената који ученик мора узети у разматрање приликом решавања проблемских ситуација, као и подстицање ученика на коришћење различитих когнитивних процеса као што су индуктивно и дедуктивно закључивање, поређење, класификација, предвиђање резултата, трансфер знања од познатог на непознато;
- обезбедити услове да ученици на најефикаснији начин стичу трајна и применљива научно-технолошка знања и да се навикавају на правилну примену техничких средстава и технолошких поступака;
- не инсистирати на запамћивању података, поготову мање значајних чињеница и теоријских садржаја који немају директну примену у свакодневном животу; – приликом конкретизације појединих садржаја, нарочито упознавања нових и савремених технологија, у обзир узимати специфичности средине и уклађивати их са њеним потребама.

Корелација

Тема	Наставни садржаји у оквиру теме	Хоризонтална корелација (међупредметна/унутарпредметна)	Вертикална корелација (међупредметна/унутарпредметна)
Животно и радно окружење (септембар)	Појам, улога и значај технике и технологије на развој друштва и животног окружења. Подручја човековог рада и производње, занимања и послови у области технике и технологије.	Природа и друштво	
Саобраћај (септембар, октобар, прва недеља новембра)	Улога, значај и историјски развој саобраћаја. Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени. Саобраћајна сигнализација, изглед и правила поступања. Правила и прописи кретања пешака у саобраћају. Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају.	Природа и друштво 4. разред	

	Заштитна опрема потребна за безбедно управљање бициклом и дечјим возилима.		
Техничка и дигитална писменост (<i>новембар, децембар</i>)	Прибор за техничко цртање (оловка, гумица, лењир, троугаоници, шестар). Типови и дебљине линија Геометријско цртање Пренос података између ИКТ уређаја (рачунар, таблет, смартфон, дигитални фотоапарат). Апликација за дигиталну обраду слике. Креирање документа у програму за обраду текста. Интернет претрага.	Математика– 5 разред Ликовна култура– 5 разред Информатика и рачунарство – 5 разред (<i>октобар</i>)	
Ресурси у производњи (<i>јануар, фебруар, март</i>)	Природни ресурси на Земљи: енергија и материјали. Управљање отпадом (рециклажа; заштита животне средине). Врсте, својства и примена природних материјала Поступци ручне обраде и спајања папира	Природа и друштво Ликовно – 5 разред	
Конструкторско моделовање (<i>април, мај, јун</i>)	Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем	Математика (<i>новембар</i>) историја географија ликовна култура информатика и рачунарство	Математика историја географија ликовна култура информатика и рачунарство

	одговарајућих техника, поступака и алата. Приказивање идеје, поступка израде и решења/производа. Тимски рад и подела задужења у тиму.		

Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

Вредновање – начин коришћења резултата вредновања: Усмена и писмена провера постигнућа ученика, вођење педагошке документације о раду и напредовању ученика.

Критеријуми оцењивања

Усмено излагање	Активност на часу	Практичан рад	Домаћи задатак	Тест	Презентација	Графички рад	Сарадња у тиму	Комуникација у тиму	Показивање иницијативе	Заинтересованост
*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

(* начини који се користе у раду)

Усмено одговарање

Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)
- примењује знања, укључујући и методолошка, у сложеним и непознатим ситуацијама; самостално и на креативан начин објашњава и критички разматра сложене садржинске целине и информације; процењује вредност теорија, идеја и ставова; - бира, повезује и вреднује различите врсте и изворе података; - формулише претпоставке, проверава их и аргументује решења, ставове и одлуке; - решава проблеме који имају и више решења, вреднује и образлаже решења и примењене поступке; - континуирано показује заинтересованост и одговорност према сопственом процесу учења, уважава препоруке	- познавање и разумевање свих наставних садржаја скоро у потпуности - поседује развијену способност анализе и синтезе садржаја - делимично повезује усвојено градиво са другим сличним садржајима - примењује садржај, углавном без гршке уз давање наставничких примера - заинтересованост за наставне садржаје уз активност на часу - самостално уочавање и исправљање грешака - примена усвојених знања и вештина у новим ситуацијама уз постицај - коришћење различитих извора знања уз постицај	- самостална репродукција научених садржаја уз мању помоћ наставника - поседовање способности анализе садржаја - делимично повезивање усвојеног знања са сличним садржајем - примена садржаја са мањим грешкама уз давање наставничких примера - исправљање грешака уз наставничкову помоћ - слабија активност на часу - коришћење једног извора знања (учбеника или записа у свесци)	- присећање делова садржаја или основних појмова уз помоћ наставника - делимично памћење и репродукција научених садржаја, али без примера - слабија активност на часу и у усвајању садржаја - изостаје повезивање садржаја унутар предмета - чини грешке и не уочава их - несамосталност у раду, тражење и прихватање помоћи и савета	- неусвојена већина садржаја, често и до нивоа препознавања - неусвојеност кључних појмова - непостојање потребних предзнања за усвајање нових садржаја, вештина и навика - ретка спремност за исказивање знања, умења и вештина - пасивност и незаинтересованост на часу - недостатак интереса за стицањем нових знања, чак и уз велико залагање наставника

Тест се вреднује кроз проценте:

Оцена	Опис оцене – проценат (бодови)
Одличан (5)	85-100 %
Врло добар (4)	71-84 %
Добар (3)	55-70 %
Довољан (2)	31-55 %
Недовољан (1)	0-30 %

Раду тиму / Пројекат

Одличан (5)	Врло добар (4)	Добар (3)	Довољан (2)	Недовољан (1)
-Ученик је посебно мотивисан, креативан, одговоран у раду, поштује друге, редован у извршавању обавеза; -даје креативне примедбе и предлоге; - поштује правила рада; -у презентовању је јасан, тачан и уме да искаже суштину; -уочава битно и разликује га од небитног; -зна добро да организује и води рад у групи; -има високо развијено критичко мишљење.	-мотивисан је и редовно извршава задатке; -решава проблеме користећи научне садржаје, -поштује правила рада -подржава рад групе и потстиче их на рад; -поуздан, марљив и одговоран; -презентује тачне податке.	-у подели задатака групе потребна помоћ наставника; -за рад потребна помоћ,постицај и усмеравање; -спор и непрецизан у презентацији; -теже исказује своје мишљење; -није самосталан, прати друге; -научено градиво примењује погрешно; -делимучно поштије правила рада.	-ради на нивоу присећања; -у групи почиње да ради на интервенцију наставника; -задатак не завршава и има грешака; -површан у раду и поштовању правила; -углавном је пасиван у групи.	-незаинтересован за рад, омета друге; -потстицање и помоћ га не мотивишу на рада; -не поштује правила понашања у групи; -тражи пуну пажњу и индивидуалан приступ.

Презентација / Презентовање рада

Презентација (електронска форма, плакат, паноа...)	Број бодова
Презентација је добро видљива и јасна	5
Количина текста у презентацији се уклапа у стандарде добре презентације	5
Одабир слика и графикана је у складу са презентацијом	5
Дизајн	5
Мултимедијалност	5
Интерактивност	5

САДРЖАЈ	НАЧИН ИЗЛАГАЊА	РЕАКЦИЈА СЛУШАЛАЦА
• Обухваћени су сви важни делови садржаја • след излагања је логичан	• Изражавање је а) довољно гласно б) правилно в) јасно	• слушаоци са пажњом прате презентацију • укључују се питањима и коментарима

Графички радови

Технички цртежи	Број бодова
Тачност димензија на цртежу, уредност, прецизност у раду	10
Примена врста линија (паралелне линије..)	10
Технички цртеж одговара скици	5
Размера	5

Димензионисање (котирање)		10
Саставница и позиције		5
Потпуно завршен рад		5
Оцена	Опис оцене – проценат (бодови)	
Одличан (5)	85-100 %	
Врло добар (4)	71-84 %	
Добар (3)	55-70 %	
Довољан (2)	31-55 %	
Недовољан (1)	0-30 %	

Практичан рад / завршни рад

Израда модела / практичан рад	Број бодова
Прецизност преношења мера	10
Сечење и савијање, изглед ивица	10
Правилно и прецизно спојени делови	10
Завршна обрада / естетски изглед	10
Делимично завршен / Потпуно завршен рад	5 или 10

Оцена	Опис оцене – проценат (бодови)
Одличан (5)	85-100 %
Врло добар (4)	71-84 %
Добар (3)	55-70 %
Довољан (2)	31-55 %
Недовољан (1)	0-30 %

ОПШТА ПРЕДМЕТНА КОМПЕТЕНЦИЈА

Ученик разуме неопходност рада као основне и најважније људске делатности; разуме и усваја привредне и етичке вредности рада сваког појединца, као и важност тимског рада. Ученик стиче знања и вештине из техничко-технолошких области у корист сопственог развоја и чини прве одлуке везане за будуће школовање и професију. Ученик користи информационо-комуникационе технологије (у даљем тексту ИКТ) при решавању проблема у различитим областима и истражује нове могућности њихове примене.

Основни ниво

Ученик уме да употреби податке из понуђене техничке документације који су му потребни за решавање једноставних проблема у свакодневном животу. Ученик користи ИКТ за обраду података, претрагу и представљање информација, и комуникацију у непосредном и ширем окружењу. Ученик познаје основне технолошке процесе и техничка средства. Ученик има развијену свест о важности природних ресурса на Земљи и потреби њиховог економичног коришћења, као и значају рециклаже и штедње материјала. Ученик примењује мере личне заштите и препознаје важност заштите животног окружења. Као члан тима у раду на пројекту ученик поштује правила заједничког рада и препознаје своје место и улогу у њему.

Средњи ниво

Ученик зна да анализира и користи податке дате у техничкој документацији, познаје технолошке процесе и уме да иновира понуђено решење проблема. Ученик уме да претражује, анализира и систематизује информације у електронском облику. Ученик примењује ИКТ у ситуацијама учења и свакодневном животу бирајући одговарајућа средства. Ученик разуме утицај примене технологија и машина на човека и животну средину и има развијену свест о активностима које се односе на њену заштиту и очување. Као члан тима у раду на пројекту ученик поштује друге као равноправне учеснике и прихвата најбоље решење.

Напредни ниво

Ученик се прецизно изражава, користи стручну терминологију, примењује правила графичког комуницирања у различитим техничким дисциплинама и упутства за коришћење машина и уређаја. Ученик примењује познавање техничко- технолошких процеса у свакодневном животу и раду. Ученик користи средства ИКТ-а за решавање различитих проблема и мултимедијално изражавање. Ученик препознаје ризике и опасности при коришћењу ИКТ-а. Ученик активно учествује у заштити и очувању непосредне животне средине. Као члан тима у раду на пројекту ученик активно предлаже решење проблема, пружа подршку и помоћ својим сарадницима и прихвата њихову подршку и помоћ. Ученик добро познаје техничке дисциплине и њихову међусобну повезаност и зна да се определи за будуће занимање.

Специфичне предметне компетенције

Ученик разуме представљене проблеме користећи свеобухватна знања из техничких дисциплина и информатике. Ученик схвата техничко- технолошке поступке и користи креативне способности у процесу стварања материјалних производа. Ученик путем ИКТ-а прикупља податке, анализира, систематизује и презентује информације, електронски комуницира и управља савременим уређајима. Ученик користи мере заштите и очувања животне средине.

Основни ниво

Ученик познаје својства и примену материјала, машина, електронских компоненти, грађевинских елемената, саобраћајних средстава и облика енергије. Ученик црта једноставан технички цртеж, табеларно приказује и црта графиконе користећи прибор за техничко цртање и рачунар. Ученик израђује модел или макету на основу понуђене техничке документације. Ученик манипулише документима помоћу рачунара, уме да изради текстуални документ и мултимедијалну презентацију, користи интернет за претрагу и комуникацију.

Средњи ниво

Ученик разуме принципе рада машина и уређаја, техничких средстава, транспортних система и уређаја за претварање енергије. Ученик користи интернет сервисе, познаје карактеристике рачунарског софтвера и хардвера, подешава и користи ИКТ уређаје, преузима и инсталира апликације.

Напредни ниво

Ученик разуме технолошке поступке, функционисање машина и уређаја, енергетски ефикасно понашање. Ученик уме тимски да планира и изради пројекат. Ученик креира једноставне алгоритме и програме и одговорно користи софтвер и интернет.